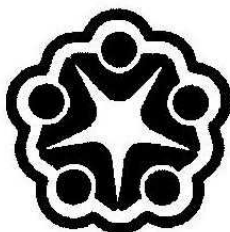

۲۱۱۶۶۵۶
قیمت

بنیاد فرزندگان
بنیاد فرزندگان فرهیخته شیراز

سالمندشناسی کیفری

یک دیدگاه منسجم در بزه‌دیدگی سالمندان

برایان پایین

مترجمان

دکتر عبدالرحیم اسداللهی و طاهره سکوت

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

عنوان و نام پدید آور: سالمندشناسی کیفری / عبدالرحیم اسداللهی طاهره سکوت
 / ویراستار: مهدی سوار
 مشخصات نشر: امید ، ۱۳۹۹
 مشخصات ظاهری: جلد: مصور ، جدول ، نمودار.
 شابک: ۶-۳۳-۷۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸
 موضوع: سالمند آزاری
 وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
 شناسه افزوده: طاهره سکوت
 شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۷۴۵۶۷

عنوان کتاب ..... سالمندشناسی کیفری
 مترجمان ..... دکتر عبدالرحیم اسداللهی و طاهره سکوت
 ناشر ..... انتشارات امید
 سال نشر ۱۳۹۹
 تیراژ ۱۰۰
 نوبت چاپ ..... اول
 قیمت ..... ۴۵۰۰۰۰ ریال
 چاپ ..... یاران
 شابک ۶-۳۳-۷۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸

قم - خیابان صفاییه ابتدای خیابان ممتاز شماره ۱۰ همراه: ۰۹۱۲۱۸۵۸۵۰۱
 تهران - میدان انقلاب خیابان اردیبهشت شماره ۷۳ تلفن: ۰۲۱۶۶۹۵۲۱۷۶
 حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار نویسنده.....
۱۴.....	پیشگفتار مترجمان.....
۲۱.....	فصل اول : سالمندشدن یک جوان و قربانی شدن یک سالمند.....
۲۱.....	مقدمه.....
۲۶.....	پیوند جرم و سوءرفتار.....
۴۱.....	سوءتعبیرها در مورد جرایم علیه قربانیان سالمند.....
۶۰.....	خلاصه فصل و برنامه پیش رو.....
۶۷.....	فصل دوم : ارتکاب جرم علیه سالمندان: چرا آنها طولانی مدت نادیده گرفته می‌شوند؟.....
۶۷.....	مقدمه.....
۶۹.....	ابهام مفهومی.....
۷۰.....	تعریف جرایم مرتبط با کارمندان یقه سفیدان.....
۷۳.....	تعاریف آزار سالمندان.....
۷۴.....	تعاریف آزار خانوادگی.....
۷۸.....	مسائل سیاسی.....
۷۸.....	پیشینه سالمندآزاری.....
۸۳.....	پاسخدهی در آزار خانوادگی.....
۸۴.....	پایه گذاری پژوهش درباره جرایم علیه سالمندان.....
۸۵.....	مسأله اهمیت بخشی.....
۹۳.....	مسأله روش شناختی.....
۹۴.....	تحقیق زمینه یابی و جرایم علیه سالمندان.....
۱۰۱.....	مطالعات میدانی درباره جرایم علیه سالمندان.....
۱۰۳.....	پژوهش اسنادی.....
۱۱۶.....	جمع بندی.....
۱۱۹.....	فصل سوم : آزار در زندگی روزمره سالمندان.....
۱۱۹.....	مقدمه.....
۱۲۳.....	آزار جسمانی.....
۱۲۳.....	والدین آزاری.....
۱۲۴.....	همسرآزاری.....
۱۲۶.....	بیمار آزاری.....

۱۲۹	سایر جرایم خشن
۱۳۳	دیگرکشی
۱۳۷	آزار جنسی
۱۴۱	سوءاستفاده مالی-اقتصادی
۱۴۴	سوءاستفاده از سوی مخاطبان اولیه
۱۴۶	سرقت در سرای سالمندان
۱۴۷	سوءاستفاده از سوی مخاطبان ثانویه
۱۵۳	سایر جرایم مربوط به دارایی
۱۵۶	غفلت از سالمند
۱۵۷	غفلت از سوی مراقبان
۱۵۸	غفلت از خود
۱۵۹	رها سازی
۱۶۰	آزار روانی
۱۶۲	سوء رفتار نهادی
۱۶۳	جرایم سیستم مراقبت بهداشتی
۱۷۰	رها سازی بیمار
۱۷۰	کلاهبرداری مالی نهادی
۱۷۱	نقض مقررات
۱۷۴	جمع بندی
۱۷۹	فصل چهارم: اثرات قربانی شدن، اقدامات مداخله ای و پیامدهای قانونی
۱۷۹	مقدمه
۱۸۰	قربانی شدن و آسیب پذیری
۱۹۱	پیامدهای قربانی شدن
۱۹۴	اثرات محروم سازی
۲۰۵	تأثیرات تجربی
۲۱۲	ترس از جرم و قربانیان جرایم سالمند
۲۱۸	مداخله و سالمندآزاری
۲۲۱	اسکان اجباری در مؤسسات مراقبت سالمندی
۲۲۲	خدمات پزشکی
۲۲۴	خدمات اجتماعی
۲۲۵	راهبردهای درمانی
۲۲۸	برنامه های آموزشی
۲۲۹	مداخلات قانونی

پیشگفتار نویسنده

حدود ۳۵ سال پیش مفهوم «مادر بزرگ جراحات دیده»^۱ اولین بار در مجلات پزشکی بریتانیا مطرح شد. این مفهوم برای مجموعه‌ای از رفتارهای آزارگرایانه علیه سالمندان استفاده گردید. تاکنون مفاهیم دیگری نیز برای جایگزینی این مفهوم نادرست سیاسی استفاده شده‌اند. به احتمال مفاهیم «سالمندآزاری»^۲ و «سوء رفتار نسبت به سالمندان»^۳ پرکاربردترین واژه‌ها هستند. توجه به حوزه‌های نظری علوم اجتماعی و دیگر دیدگاه‌های نظری در خصوص سالمندآزاری در دهه‌های هشتاد و نود قرن بیستم افزایش یافت. هر چند به‌طور قابل ملاحظه‌ای ادبیات جرم‌شناختی در مطالعه سالمندآزاری کم است. اما این کتاب بنیان نظری جرم‌شناختی از درکی فزاینده نسبت به سالمندآزاری را شامل می‌گردد.

به نظر من ماهیت بین‌رشته‌ای بودن مسئله سالمندآزاری نیازمند به تشریک مساعی تمام پژوهشگران است. در واقع سالمندآزاری موضوعی است که به چندین حوزه متفاوت از دانش شامل جرم‌شناسی^۴، سالمندشناسی^۵، مددکاری اجتماعی^۶، رفاه اجتماعی، جامعه‌شناسی، روانشناسی، قربانی‌شناسی^۷، علوم پزشکی و سایر علوم اجتماعی مرتبط است. علاوه بر این، تلاش‌های منسجم متخصصان مرتبط با آزاردیدگی به طرز مؤثری مستلزم بحث کردن درباره موارد سالمندآزاری است. با توجه به افزایش پیوسته نسبت جمعیت سالمندی در جامعه ما (بریتانیا) رشد قربانیان سالمند در آینده نیز افزایش خواهد یافت. بنابراین توجه به تجربیات قربانی شدن سالمندان امری ضروری است. این امکان وجود دارد که خواننده کتاب مرا به خودداری کردن از تعیین رده سنی دقیق برای توصیف رفتارهای آزارگرایانه به عنوان سالمندآزاری در برابر دسته دیگری از رفتارهای مجرمانه متهم کند. من از قراردادن یک سنی قطعی مانند ۶۵ سالگی که از سوی سازمان تأمین اجتماعی بریتانیا به

-
1. Granny Battering
  2. Elder Abuse
  3. Elder Mistreatment
  4. Criminology
  5. Criminology
  6. Social Work
  7. Victimology

عنوان آغاز دوره سالمندی قرارداد شده، اجتناب می‌کنم. چرا که من بیشتر علاقه‌مند هستم که به یک روش فراگیر سالمندان قربانی (در برابر قربانیان جوان) را مورد مطالعه، یاری و درمان قرار دهم. هر چند هم معتقدم که «مضرات طبقه‌بندی سالمندی در یک گروه مشخص می‌تواند بیشتر از منافع آن باشد» (دورنر و لایب، ۱۹۹۸).

بنیان دیدگاه دورنر و لایب بر این امر استوار است که تنوع فوق‌العاده‌ای در خصایص افراد فراتر از یک سن مشخص مثل ۶۵ سالگی وجود دارد. سن بطور معنادار و مشخصی یک مفهوم نسبی است. به عنوان مثال، یک روز من با همسایه‌ام، آلیس که در اواخر دهه هفتم (هفتاد سالگی) زندگی‌اش است، گفتگو می‌کردم. در همان لحظه مرد مسن همسایه نود ساله آلیس با ماشینش رانندگی می‌کرد. او بلافاصله گفت: «امیدوارم من هم مثل او در زمان سالمندی‌ام باشم. دوست دارم این توانایی را داشته باشم همانطور که او رفتار می‌کند؛ من هم اطراف منزلم رفتم و آمدنم». همسایگان من نه تنها خود را بر اساس سن‌شان که مطابق با توانایی‌شان در انجام فعالیت‌ها می‌تعریف می‌کنند.

بنابراین زمانی که من به ترکیب «جریانم علیه سالمندان» و «سالمندآزاری» اشاره می‌کنم؛ سطح کلی و فراگیر آن را مدنظر قرار می‌دهم و نه اینکه چگونه فرض کنیم که تمام افرادی که سالمند هستند، تجربه مشترکی از آزار دیدن را دارند. بطور کلی سالمندان آزار دیدن را به روش‌های متفاوتی نسبت به جوانان آزار دیده تجربه می‌کنند.

ویرایش سوم کتاب حاضر بر اساس ویرایش‌های اولیه‌اش (۲۰۰۰ و ۲۰۰۵) در پنج حیطه طراحی شد. اول از همه یافته‌های پژوهشی-تجربی جدید با بیش از یکصد منبع دست اول به فصول آن افزوده شد. دوم آنکه جداول و تصاویر با پرسش‌هایی برای اندیشیدن انتقادی-کاربردی روزآمد شدند که کتاب را برای مطالعه از سوی خواننده آن جذاب‌تر کند. در درجه سوم، در فصول دو تا هشت بخش ثابتی به نام «زمینه واقعیت عینی» افزوده شد که به نگاهی بحث برانگیز و انتقادی به آزاردیدگی اشاره می‌کنند. چهارم آنکه فصل هشتم در این ویرایش سوم افزوده شد که به ارائه یک بینش نسبت به تعهدات

فراگیر سیستم‌ها در خصوص سال‌م‌شناسی ارجاع می‌دهد. در نهایت در پایان کتاب بخش پیوست تجربیات عملی از فهم چگونگی به دام افتادن سال‌مندان در یک رابطه آزارگرایانه بطور کاربردی را مورد بحث قرار می‌دهد.

برایان باین

بخش جامعه‌شناسی کیفری دانشگاه دامینیان

نورفولک-ویرجینیا

bpayne@odu.eduEmail:

www.ketab.ir